

Lunettenbaan 51-53
3524 GA Utrecht
030-2334131
www.necker.nl

Gespreksverslag

Interview Castricum over bestuurlijke toekomst Heiloo

Van: Evert Wolters | Necker
Aan: Ben Tap (burgemeester), Hélène Bakker (gemeentesecretaris) | Gemeente Castricum
Mascha ten Bruggencate (burgemeester), Armağan Babaoğlu (gemeentesecretaris), Daisy Vliegenthart (projectleider) | Gemeente Heiloo
Betreft: Geaccordeerd
Datum: 15 september 2025, 13:30-14:30

Introductie

De verkennende gesprekken in opdracht van de gemeenteraad zijn van belang om als Heiloo ook de positie van mogelijke partners in te schatten. Hun positie is immers medebepalend voor de waarschijnlijkheid van de scenario's. Daarom is het nodig dat voor de gemeenteraad navolgbaar wordt hoe die andere gemeenten erin zitten. Dit helpt bij het kiezen voor een kansrijk scenario.

De varianten die Heiloo onderzoekt zijn de volgende:

- / bestuurlijke fusie met de vier BUCH-gemeenten
- / bestuurlijke fusie met drie van de vier BUCH-gemeenten: Uitgeest, Castricum en Heiloo EN Bergen, Castricum en Heiloo
- / bestuurlijke fusie met twee van de vier BUCH-gemeenten; Bergen-Heiloo EN Castricum-Heiloo
- / voortzetting samenwerking binnen de BUCH-organisatie (met evt. uittreden van Uitgeest)
- / volledig zelfstandig doorgaan als gemeente Heiloo

Op 15 september 2025 is met Castricum een bestuurlijk gesprek gevoerd aan de hand van de volgende vragen uit het onderzoekskader:

1. Hoe kijkt uw gemeente naar de bestuurlijke toekomst van Heiloo? Welke rol ziet uw gemeente hierbij voor uzelf weggelegd?
2. Welke scenario's zijn in uw eigen gemeente wel en niet in onderzoek? Wat is de (voorlopige) positie van uw gemeente?
3. Op welke van de voor Heiloo belangrijke elementen uit het bestuurskrachtonderzoek (te behouden of ontwikkelen kwaliteiten) wil en kan uw gemeente bijdragen?
4. Welke aandachtspunten voor het vervolgproces wilt u meegeven aan gemeente Heiloo, ook met het oog op mogelijke besluitvorming in 2025?

Ad 1. Bestuurlijke toekomst van Heiloo en de rol van Castricum daarin

- / De keuze over de bestuurlijke toekomst van Heiloo is volgens de gesprekspartners echt aan de gemeenteraad van Heiloo. Maar desgevraagd is de inschatting vanuit Castricum dat Heiloo en Castricum wellicht nog 4-8 jaar zelfstandig kunnen blijven. Maar de panelen zijn in de regio aan het schuiven en dan is het strategisch niet verstandig om daar niet op in te gaan. De gemeenten hebben zich ook te beraden op hun toekomst, in regionaal perspectief.
- / Heiloo en Castricum zitten beide in de BUCH-samenwerking. Daarin is veel tijd en energie gestoken en zeker de laatste tijd gaan dingen goed. Het kind moet niet met het badwater weggegooid worden, we moeten juist pragmatisch gebruik maken van elkaars kennis en kunde.
- / Tussen de gemeenten Heiloo en Castricum bestaat ook cultuurhistorisch verbinding. Zeker tussen Limmen en Heiloo is er een historische band, zo vertellen ondernemers en inwoners. En ook in een groot deel van Castricum is er weinig nodig om uit te leggen dat beide gemeenten goed bij elkaar passen. Voor Akersloot ligt dat wel iets anders, daar is de verbinding met Uitgeest juist groter.
- / Als gekozen wordt voor fusie dan ligt het voor de hand om dat te doen in BUCH-verband. De BUCH is er niet voor niets, het vraagstuk speelt zich niet af op een wit vel. Het gaat erom met welke puzzelstukken je de puzzel ook echt kunt leggen. In de variant Castricum-Heiloo-Uitgeest zouden de identiteiten van de dorpen versterkt kunnen worden. Inwoners van Castricum zijn al onderdeel van een groter geheel van dorpen; Castricum, Akersloot, Limmen. Heiloo zou een gelijkwaardige kern zijn in een dergelijke fusiegemeente.
- / In deze variant is het van belang om te komen tot gelijkwaardige fusie, waarin dus ook nieuwe verkiezingen gehouden worden en inwoners van alle dorpen zich verkiesbaar kunnen stellen voor een nieuwe gemeenteraad. Ook is het van belang om dan andere vormen van representativiteit te organiseren, bijvoorbeeld dorpsraden of andere vormen van participatie. Het gaat erom echt samen een nieuwe gemeente vorm te geven. Dat is iets heel anders dan wanneer je als gemeente opgaat in, of wordt toegevoegd aan in een grotere gemeente..
- / Een nieuwe gemeente vraagt een sterke dorpenstrategie en aandacht voor dorpenbeleid en ruimte voor *couleur locale* in verschillende kernen. Daarmee heeft Castricum ook ervaring, bijvoorbeeld met dorpsvisies als verdieping op de omgevingsvisie. Het gaat om een goed samenspel tussen op elkaar lijken en accenten per dorp. Dat geldt voor voorzieningen (basisschool, dorpshuis, bibliotheek) en ook evenementen (sinterklaas 4/5 mei). Het vraagt ook een goede invulling van de bestuurlijke aanwezigheid en ook dat besluitvormingsprocessen en participatie opnieuw tegen het licht worden gehouden: meer in de dorpen organiseren i.p.v. in een centraal gemeentehuis. De ambtelijke en bestuurlijke inrichting van de BUCH zal in

een nieuwe gemeente echt anders (moeten) zijn, zodat de nabijheid wordt gewaarborgd.

Ad 2. Scenario's die Castricum onderzoekt

- / Castricum is niet bezig met een scenario waarin Heiloo zelfstandig verder zou gaan, maar wel met een nieuwe gemeente met 7 dorpen, dus in de variant Castricum-Heiloo-Uitgeest. Voor Bergen zit de deur niet dicht, en die variant wordt ook onderzocht, maar Bergen heeft eerder aangegeven nog niet zover te zijn.
- / Voor Castricum is de basis voor de beweging zoals gezegd niet de eigen huidige bestuurskracht, maar het reageren op veranderende panelen. Castricum wil reageren op de keuze van Uitgeest en Heiloo.
- / Tegelijk is het realistisch dat onze taken en de ambities die wij voor onze dorpen hebben, de komende jaren ook om meer bestuurskracht van Castricum vragen.. Het is van belang dat er een gemeente ontstaat die voor een langere termijn groot genoeg is, ook in regionale oriëntatie.
- / Mocht Uitgeest voor Alkmaar of Heemskerk kiezen, dan zal op dat moment moeten worden bekeken wat mogelijke scenario's zijn, en op welke moment daar over besloten moet worden. Castricum staat open om met Heiloo daarover in gesprek te blijven. Het is de vraag of een fusie Castricum-Heiloo, zoals door Heiloo nu ook wordt verkend, op termijn vermoedelijk niet krachtig genoeg is.
- / De redenen om de ambtelijke samenwerking BUCH aan te gaan, gelden in veel opzichten nog steeds. En heel veel daarin gaat goed met de BUCH. Maar het is duidelijk dat verschillende vraagstukken zich niet laten oplossen door alleen een ambtelijke samenwerking. In een nieuwe gemeentelijke organisatie met eenduidige aansturing van één bestuur, kan de strategische kracht beter tot zijn recht komen.

Ad 3. Bijdrage Castricum aan kwaliteiten Heiloo

- / De bijdrage van Castricum aan de kwaliteiten van Heiloo (in de constellatie van een nieuwe gemeente) is tweeledig. Enerzijds gaat het om het benutten van de kracht van de dorpen, zoals eerder ook al genoemd. We kennen onze gemeenschap en weten wat er leeft of worden daaraan herinnerd door onze inwoners. Het gaat om het organiseren van nabijheid van bestuur en het hanteren van een bestuursstijl die dienstbaar is aan de dorpen. Anderzijds zijn er ook steeds meer regionale opgaven die op meer afstand van inwoners staan. Die tweeledigheid vraagt ook om balans, namelijk in het goed organiseren en positioneren op vraagstukken die spelen maar die inwoners niet direct bezighouden én het ophalen van het vuilnis, zorg voor de directe leefomgeving en goede voorzieningen. Juist samenwerken met een partner die het dorpsgerichte snapt, geeft ruimte om ook op abstracte/bestuurlijke vraagstukken te acteren.

- / De gemeenten lijken daarin ook op elkaar. Er is dorpskracht, maar het zijn ook forensengemeenten. Steeds is er die balans tussen historische waarden en een nuchtere/praktische instelling.
- / Ook qua regionale positie kunnen beide gemeenten elkaar versterken. Een fusie van Castricum-Heiloo-Uitgeest biedt gelegenheid om regionaal één verhaal te brengen met bovendien ook een grotere formele invloed. De regionale oriëntatie van deze variant zal zich richten op regio Alkmaar, maar voor bepaalde dossiers kan het slim zijn om goed met de verbanden van IJmond en MRA te blijven schakelen.

Ad 4. Aandachtspunten vervolgproces

- / Het is belangrijk om de tijd te nemen. Een dergelijk besluit mag nooit iets zijn dat voelt alsof het er doorheen is gedrukt. Tegelijk kan je niet nog 3-4 jaar discussiëren.
- / Het is de verwachting dat Uitgeest voor het einde van het jaar haar voorkeur uitspreekt. Castricum wil daar ook dit jaar antwoord op geven in de vorm van een besluit. En het is bekend dat ook Heiloo heeft gepland om dit jaar nog een uitspraak te doen. Dit vraagt continue afstemming tussen de colleges: wanneer vertelt wie welke boodschap? Het moet geen competitie zijn over wie zo snel mogelijk voor zichzelf de beste oplossing heeft. Want elk scenario heeft ook gevolgen voor de andere gemeenten.
- / Castricum ziet dat Heiloo nog veel verschillende scenario's onderzoekt en daardoor nadrukkelijk voorbehouden maakt. Castricum heeft die voorbehouden zelf ook, maar nodigt uit om tegelijkertijd toenadering te zoeken in deze verkennende fase..

